

Omgevingstafel Grijpskerk 18 april 2024

Agenda

1. Welkom
2. Monitoringsplan
3. Onderzoeksvragen
4. Tijdslijn en verkenning hoe verder
5. Overige onderwerpen

Welkom

Leendert heet iedereen hartelijk welkom en bedankt voor hun aanwezigheid. Deze omgevingstafel zullen we ons richten op het monitoringsplan. Het doel is om gezamenlijk te kijken naar de eerste opzet. We willen graag jullie feedback op de eerste opzet. Jullie feedback nemen we vervolgens mee verder in het proces.

Monitoringsplan

Stand van zaken monitoringsplan

- In de omgevingstafels van 7 & 14 maart 2024 is ingestemd met de geformuleerde zorgen en doelen.
- Begeleidingscommissie (TNO, TU Delft, KNMI, HIT) heeft op 31 januari & 28 maart de bestaande & aanvullende monitoring besproken.

Bodemtrilling/seismiciteit:

- Bestaande monitoring en beheersmaatregelen voldoen aan eisen zoals gesteld door EZK en SodM.
- Rapportages en analyse op de website van KNMI.

Bodemdaling/stijging:

- Bestaande monitoring en beheersmaatregelen voldoen aan eisen zoals gesteld door EZK en SodM.
- De Stuurgroep is om sturing gevraagd om tegemoet te komen aan de zorgen van de Omgevingstafel:
 1. IGRS bij UGS Grijpskerk
 2. InSar: hogere resolutie beelden & frequentere verwerking.
 3. Tiltmeters: meten van tilt op het Pleistoceen en/of aan het maaiveld
 4. Superstations

Superstations voor bodemdaling/stijging

Doel:

- Veranderingen monitoren in ondiepe ondergrond a.g.v. grondwaterstandveranderingen;
- Vergelijking kunnen maken tussen de tilt o.b.v. InSar data en tiltmeters;
- Vergelijking kunnen maken tussen de tilt op het Pleistoceen en het maaiveld.

Superstations:

Rondom Norg en Grijpskerk op meerdere representatieve locaties, elk bestaande uit:

- Borehole tiltmeter
- Oppervlakte-tiltmeters
- Extensometer
- Waterpeilbuizen
- GNSS op Pleistoceen

Locaties voor Tiltmeters en Superstations

Geschikte locaties:

- Hebben elektriciteitsaansluiting
- Niet dichtbij plekken waar grondwater wordt onttrokken in tijden van droogte
- Niet waar naar verwachting verbouwd gaat worden
- Mogelijk in de buurt van 'gemeenteobjecten'

Vooraf op de gekozen locatie grondonderzoek doen (zwellklei, blauwzand, etc.)

Begeleidingscommissie gaat kijken waar superstations en tiltmeters geplaatst kunnen worden.

Volgende stappen

- Begeleidingscommissie: aantal superstations, frequentie van data-analyse & publicatie.
- Monitoringplan bespreken met Omgevingstafels, KEM & IMG.
- Komt deze aanvullende monitoring tegemoet aan de zorgen?
- Uitgewerkte plannen voorleggen aan de Stuurgroep.

Vraag: Wat zijn de locaties en de exacte aantallen?

Antwoord: Dit zal bij de volgende bijeenkomst van de begeleidingscommissie besproken worden. Er zijn nog geen definitieve aantallen bekend.

Vraag: Wordt KEM ook meegenomen door de stuurgroep?

Antwoord: De onderzoeken worden hierbij betrokken, daarvoor bestaat ook de begeleidingscommissie. Bewust voor gekozen, dit om te voorkomen dat zaken dubbel gedaan of gemist worden.

Vraag: De grond rondom Grijpskerk is zeer divers. Hoe kun je als er maar een paar plekken meters worden geplaatst, wel zeggen dat de resultaten generiek zijn voor het hele gebied?

Antwoord: Kijken naar variatie in de ondergrond voor het onderzoek. Bewust kiezen voor meerdere locaties.

Vanuit de omgevingstafel: Eerst goed onderzoek naar de verschillende ondergronden.

Vraag: Is er al gekeken naar de looptijd van het monitoringsplan?

Antwoord: Er moet eerst gekeken worden naar de investering, dan naar hoe gaan we dit interpreteren en rapporteren. Daarna wordt er gekeken naar de looptijd.

Vraag: Wie wordt verantwoordelijk voor het monitoringsplan?

Antwoord: Geen definitief antwoord. Wie wordt opdrachtgever? Wie beheert de data en doet de interpretatie? Dit zijn vragen die nog beantwoord moeten worden. Belangrijk hierbij is dat dit onafhankelijk is.

Er loopt ook een KEM-onderzoek naar de ondergrond, hiermee zijn ze nu in de start van fase 2 specifiek voor dit gebied. Nuttig om deze resultaten mee te nemen in het monitoringsplan. Dit gaan we voorleggen in de begeleidingscommissie, dit om te kijken hoe de bevindingen vanuit het KEM48 onderzoek meegenomen kunnen worden. Ook als de monitoring al in een verdere fase is.

Boodschap vanuit de Gemeente Westerkwartier:

Gemeente Westerkwartier behartigt in dit proces de belangen van de inwoners. Zij vragen de experts voor het advies. Neem van ons aan dat we dit met de beste bedoelingen doen en met de beste mensen. Dit gebeurt ook met de grootste zorgvuldigheid.

De omgevingstafel spreekt zorgen uit over het aantal meters die geplaatst worden. Vermoeden is dat enkele meters plaatsen niet voldoende is.

Antwoord: Peter van de Gaag en Ramon Hansen gaan hiermee aan de slag. Advies gebruik te maken van INSAR.

Er zitten een aantal deskundigen aan tafel, zij kijken mee naar hoe we dit zo goed mogelijk kunnen uitbreiden. Plaatsen van tiltmeters is een onderdeel en inkopen van data is een onderwerp. Hoe het tot op het detail uit gaat zien, is echt de volgende stap. Het is nog niet gegaan over inkoop en dus de exacte locaties/leveranciers.

We vragen de beste mensen. Op een duur moeten we ook een partij vertrouwen en het antwoord tot ons nemen. Op het moment dat we geen enkele partij meer vertrouwen, dan kunnen we beter stoppen.

Idee vanuit de omgevingstafel: Elke meetlocatie zichtbaar maken. Denk hierbij aan een scherm o.i.d.

Onderzoeksvragen

Zijn er vragen of opmerkingen op de onderzoeksvragen en antwoorden die rondgestuurd zijn?

Aanvulling vanuit de omgevingstafel: Wat zijn de gevolgen van het vullen en het weer leeghalen van de opslag?

Antwoord: Deze zorg is wel opgenomen bij de onderliggende zorgen van de monitoring. Antwoord moet uit de monitoring komen. Deze vraag ligt wel aan de basis in het monitoringstraject.

Het document m.b.t. de onderzoeksvragen zal compleet gemaakt worden. Op moment dat dit document compleet is zal deze ook gedeeld worden op de website.

Het is belangrijk om hier te benoemen dat het gaat om bezorgdheid over het juiste gebruik van de onderzoeks- en meetgegevens.

Tijdslijn en verkenning hoe verder

Vorige omgevingstafel hebben we het gehad over het vervolg. We willen het monitoringsplan goed afronden. Hierbij is betrokkenheid belangrijk. Ook is er interesse naar de data en interpretatie hiervan. De omgevingstafel zou hiervoor gebruikt worden. Met daarbij de kanttekening dat het ook mogelijk is dat er andere deelnemers aanwezig zijn bij omgevingstafel.

Vorige omgevingstafel werd hier al positief op gereageerd. Hoe kijken jullie daar op dit moment naar?

Reactie vanuit de omgevingstafel: Wij vinden het belangrijk dat er straks ruimte is om vragen te stellen over de uitkomsten van het monitoringsplan.

Voorstel: Resultaat van monitoring kan een mooi moment zijn om het publiekelijk toe te lichten. We zouden dat moment graag gebruik om een publieke bijeenkomst te organiseren. Denk hierbij aan dorpshuizen etc.

Voorstel: Beter te volgen: waar zijn ze mee bezig? Denk aan meer updaten van de website. Meer informatie vanuit de overheid, wat gebeurt er?

Voorstel: Er zijn veel verschillende effecten in dit gebied. Ervaring inbreng per dorp moet blijven. Dit zou in een vorm zoals de omgevingstafel kunnen.

Conclusie: Breed bekend maken als het monitoringsnetwerk staat. Wat levert het monitoringsnetwerk de omgeving op. Vervolgens denken aan een kleiner verband voor wat levert dit door de tijd op (fijnproevers).

Vraag: IMG steunpunt, wanneer gaat deze open?

Antwoord: De gemeente gaat hier achteraan. Antwoord komt per e-mail.

Overige onderwerpen

Stand van zaken m.b.t. het winningsplan

EZK geeft een update over de stand van zaken m.b.t. het winningsplan Norg.

Stap 1: Indiening winningsplan

Het mijnbouwbedrijf dient een verzoek tot instemming met een winningsplan in bij de minister van Economische Zaken en Klimaat.

- 1 september is het winningsplan ingediend.

Stap 2: Ontvankelijkheidstoets

De minister onderzoekt of het winningsplan voldoet aan de gestelde voorwaarden en eisen.

- *Deze toetsing is zojuist uitgevoerd (29 februari).*

Stap 3: Uitzetten adviesverzoeken

SodM, TNO en Tcbb adviseren de minister over de aanvraag. Daarna vraagt de minister om advies bij de provincie(s), gemeente(n) en waterschap(pen). Tot slot geeft de Mijnraad advies en betreft daarbij de adviezen van de andere adviseurs.

- De verwachting is dat ergens rond de jaarwisseling 2024/2025 de partijen advies kunnen gaan geven.

De stappen die hierna zullen volgen, zien er als volgt uit:

Stap 4: Ontwerp-instemmingsbesluit

De minister stelt het ontwerp-instemmingsbesluit op. Alle documenten zijn online in te zien op mijnbouwvergunningen.nl en op openbaar toegankelijke locaties.

Stap 5: Reageren op het ontwerp instemmingsbesluit

Iedereen kan een zienswijze indienen op het ontwerp-instemmingsbesluit. Duur: 6 weken.

Stap 6: Definitief besluit

De minister verwerkt de zienswijzen en neemt een definitief besluit. Het definitieve besluit is online in te zien op mijnbouwvergunningen.nl en op openbaar toegankelijke locaties.

Stap 7: Beroep indienen Raad van State

Belanghebbenden die eerder een zienswijze indienden, kunnen tegen dit besluit beroep indienen bij de Raad van State. Duur: 6 weken.

Stap 8: Uitspraak Raad van State

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State doet uitspraak op eventuele beroepen tegen het besluit.

Vraag: Wat gaat er met Norg en Grijpskerk gebeuren nu Groningen dicht is?

Antwoord: Dit heeft te maken met de N-1 Norm, dit is een Europese verordening. Bij een bepaalde temperatuur moet je een bepaalde buffer hebben. Dit om een piek aan te kunnen. Dit voor als bijvoorbeeld je grootste gasveld uitvalt. Er moet dan te allen tijde een reserve zijn. Dat is de reden dat Norg en Grijpskerk functioneren als gasopslag.

De omgevingstafel geeft aan dat zij het jammer vinden dat ze pas bij stap 5 in actie kunnen komen. Zij waren liever bij winningsaanvragen aan de voorkant betrokken in het proces naar de aanvraag toe.

Er is een winningsplan ingediend voor Grijpskerk Zuid. EZK gaat een bijeenkomst organiseren hiervoor op zijn vroegst in september, vermoedelijk in Grijpskerk. Weet dat dit eraan komt. Het gaat om een verlening van het huidige winningsplan binnen hetzelfde volume.